

ШЭТЭ ХҮСЭН

нимэ баримта дурдла. Нэгэ тоноо
түдэлдэнь тэрнээ сэбэрлэхин
ээр 10 киловатт-час энерги хэр-
эглэ байра гаралтуулха, ультра-
машаа гэхэ мэтэдэ (ганса нэгэ тахиа
жэдээ 5 киловатт-час энерги
300 толгой үнээдэй фермэ
ньоожоруулхын, концентрирован-
шыхын, оньхожоруулмал аргаар
тула жэдээ 8500 киловатт-
шалагдаха ушартай Бүхэ ажа-
мозуудай хэрэглэмжэ хангахын
электрын хүснэй хэрэгтэй бо-
ни бээ.

Шиндхэхэ, хүдөө ажахы оньхо-
жоруулаа гүйсэдэ электрфикаци-
лангэро» управлени 1963 ондо
управленинэй нэгдүүлэлтэһэн
хүснүүдэ электрын хүсөөр хан-
гилдаха уялгатай дүрбэн тухай
ага зүгэй, Хойто зүгэй, Баруун
электрическа сеть амхидагдэһэн
предприятиинүү 9700 үзүүтэй ки-
лометр хангаа, тэндэ 1000-аад
машаана, автомашина, тухай ма-
ш, трактор гэхэ мэтээр тэдэнэр

түдэ электрын хүсэ дамжуулан
шаргагүй байнаар хангаха талаар
хүснүүд хэргэлдэһэн, үшөө эхэ
шиндхэхэдэ асуудал олох.
Электронегри сэг соогоо хүргэдэ-
ла, үндэжэ дэлбараа болгох,
наар хангаха ажал таахуудуула,
экономическа эхэ хохидол ушаруу-

Республика дотор үйлдэбэрлэдэгэ элек-
тронегрин оройдоо 8 процентнэ хүдөө ажахыда,
тэрэнэй бүри 4 процентнэ саха үйлдэбэриэ хэ-
рэгэлдэнэ. Энэманай тон бага. Колхоз, совхозуу-
дай хэрэглэмжэ мүнөө үедэ яашы хангажа ша-
дадаггүйн мэдээжэ. Ажахынүүд аб адыар ален-
трификацилагдаа бэйлэ. Сибирийн системнээ саха
электронегри абадаг ажахынүүд, жэшээхэдэ,
Шергинск совхоз, Тунхэнэй «Сибиряк» колхоз
үйлдэбэрин эхэ ажалтай хүдэлмэри хүнгэхэхэ
арга боломжотой аад, тэрэнээ хүсдөөр хэрэгдэ-
жэ шадаагүй. Мухар-Шибэрэй, Тарбагатайн, Ка-
банскын аймагууд Эрхүү-Улаан-Үдэ линеар
хангагдалаг, тээд үйлдэбэринэй байнаар оньхожор-
уулагдаагүй байнаар. Шалтаганынь юу? Рес-
публикын Хүдөө ажахын министрство, «Сель-
хозтехника» нэгдэл хүдөө ажахын үйлдэбэри
оньхожоруулаха асуудалда ёһотой анхрал хан-
дуулаагүй. Ингэжэ хэлээшье нэгэ жэшээ дээрэ
харуудлаа. СССР-эй энергетика, электрфика-
циин талар Гурэнэй комитетэй захираглар
Бурядай АССР-эй хоёр ажахын үйлдэбэрин
бүхэ талаар оньхожоруулаха, электрфикаци-
лаха техническа документаци бэлдэха гэдэн дааба-
ри үгтэһэн байгаа. Жэлэй ахилда үгтэһэн энэ
даабари республикын Хүдөө ажахын министрст-
во дүүргэдүй, техническа документаци бэлдэгүй
байнаар.

Электронегри дамжуулаха лини баридаг 56-
дахи оньхожоруулмал колоннын коллектив хараа-
гдаһан даабараа муугаар дүүргэнэ. Тэрэнэй гэр-
чээр Зэдэн (Дэрсгэйн станица), Харанхын по-
станцинууд байгша ондо ашгалалда тушаа-
гдаагүй болон. Мүн ондоошье барилга унжа-
гайруулагдаа.

Хүдөө тосхонуудай электронегри-
гээр дутагдадаг, хүсөө ажал оньхо-
жоруулаха хэрэгтэ наад ушаруула-
гдааг байһанай үшөө нэгэ шалтаган
мүб гэхэдэ, энерги үйлдэбэрилдэг
хүсэ шалал — электростанцинууд
үшөө үсөөн байһаар. Хүдөө нута-
гууды хангаха тухай предприятинууд бэ-
лэхалтай инженерно-техническа хүдэлмэришэ-
дөөр дутагдана. Электронегри дамжуулаг гол
линийнэ холо хуурижаһан Баргажанай, Яруунын
аймагууд, Зэдэн аймагтай зарим нутагуудта
өөрин электростанци бариха цухала, тэдэнэй зар-
им баригдажа ахилээ.

Республикынгаа хүдөө тосхонууды электрifi-
кацила, колхоз, совхозуудай ажахы оньхожор-
уулаха хэмжээн ерэхэ табан жэлэй түсөөр хэ-
раагдалаха. Манай районно энергетическа управ-
лени республикынаа бүхэ аймагууды (Ахын,
Баунтын, Хойто-Байгалһаа башынь) электр-
онегрээр централизованно аргаар хангаха гэжэ
ерэхэ табан жэлэ түсэблэнхэй. Энэ хугасаада
Татаурово-Баргажан, Улаан-Үдэ — Гусиноозерск,
Гусиноозерск — Сэлэн-Дүүмэ, Харанхы — Хагта,
Сэлэн-Дүүмэ — Боргой — Петропавловка — Тори,
Харанхы — Нархата — Романовка табан электростан-
ци дамжуулаха үндэрвольтно, хамта дээрэ 900 ки-
лометр үгтэй линиүүд баригдаха юм. Ойрын
жэлүүдтэ Яруунын аймаг дотор лини барига-
ха, тигэжэ Зүүн зүгэй электрическа сеть бай-
гуулаха хараагдала. Энэ бүтэдэ республикы
үргэлжэ дээрнэ электрфикацилаха, хүдөө ажа-
хы оньхожоруулаха арга хангаха гэжэ хангагдана.

Электричество — техника, культура мүн. Элек-
тростанци, электрелини олоор баригбат, хүдөө
тосхоний ажабайдал үндэрөөрнэ хубилгаха. Хү-
сөө ажал оньхожоруулаха, культура дээшлүүлхэ
арга олдохо юм.

В. НЕВСКИЙ,
«Бурятэнерго» управленин үйлдэбэ-
рин-техническа таһагай начальник.



Цырен Шагжинай «Хаба-
рай дүүн» гэдэн жүжгэнөө.
Санжит-Сыбаан — Бурядай
АССР-эй габьяата артист Со-
ном Будажапов, Жэгжэд —
Бурядай АССР-эй габьяата
артист Петр Николаев.

ООН-ой ГЕНЕРАЛЬНА АССАМБЛЕЙН ПОЛИТИЧЕСКЭ КОМИТЕТТЭ

НЬЮ-ЙОРК, нояб-
рийн 19. (ТАСС). 1966
оний тэн багта Женевэ-
дэ гү, али ондоо ямар-
шье таарамжатай газар-
та Бүхэлэлхэйн конфе-
ренци зарлаха тухай ду-

радаал Советскэ Союзай оруула-
нинь мэдээжэ.

Бүү зэбсэг хуралтын асуудал
зүбшэн хэлсэхын тула дэлхэйн
бүхэ оронүүдэй дабаадалгатай
Бүхэлэлхэйн конференци зарлаха
хараа болодой үсгэн ехээр дам-
жэһэн, байшаргдан утгагдажа
байһын СССР-эй сэг ургалтын тү-
лөөлөгшэ Н. Т. Федоренко ханан-
глаг тэмдэглээ.

Бүү зэбсэг хуралтын талаар
бүхэлэлхэйн конференци ажал-
татай байһын тула шухала бүхэ
юмэ мүнөөнөө хэжэ тон шу-
хала гэжэ совет түлөөлөгшэ он-
солон тэмдэглээ. Энэманай, түбхн
түрүүнээ ямар ушартайб гэхэдэ,
Нэгдэмэл Найнгуудай Органи-
зацтын хүдэлмэриэ мүнөө хамаа-
дадаггүй байһан гү, али бүү зэб-
сэг хуралтын хэлсэһнээ зорюута
зайчуулагдаһан гүрэнүүд конферен-
цилта уригдаха ёһотой болоно.
Улахаа орондын байдалы үнэн зү-
бөөр сэгнэхэ хэрэгтэй. Бүү зэбсэг
хуралтаар үгтээ ойлгодоһон,
үрэтэй хэмжээ тодорхойлхын ту-
ла, угайхадаа, бүхэ гол гүрэнүү-
дэй, тэрэ тоодо Хитадай Арадай
Республикын ба Франциин хабла-
даха шухала байһанинь бүгэ-
дэндэ эхилэ. Энэ гүрэнүүд, бүү
зэбсэг хурала асуудал зүбшэн
хэлсэхэ 18 гүрэнэй комитетэй хү-
дэлмэриэ мэдээжэ шалтаганаар
хабаадалагүй.

Бүхэлэлхэйн конференци ООН-
ой зүбшэн бэшэ, харин тэрэннээ
галуур зарлагдаха ёһотой. Конфе-
ренци зарлагы ООН-до даалгаа
һаа, ООН-ой хүдэлмэриэ хаба-
дадаггүй гүрэнүүд энэ конфе-
ренцида уриха талаар наа ушар-
ууджа болохо байна гэжэ нүүхэ
Федоренко тугасхадээ тэмдэглээ.

ИАЛИС УУДТА

И АХА ДҮҮГЭЙ

БЭДЭЛ

Чехословацко-совет-
скийн хара Чехо-
словацкын байхы. Бү-
дотроо баярай
хани барисаанай
нэгдэгдэнэ, Совет-
скийн выставкүүд,
лекциүүд, совет-
скийн номуудар
конференциүүд

ЭКОНОМИКА

Союзай экономиче-
ска уялгалта
дүү Чехословацкын
хонирхолтойгоор
хонир мүнөө ямар
ямар болохо гэ
хэжэ хүндэтэй суу-
р. «Советскэ Со-
юзай объектив со-
юз тэһэн киноүдэ-
мэсикэ Союзны шн
тэһэн тэмээр за-
лжурхэ болоно.

ДИПЛОМАТИЯ

Советскэ Союзай
амар хоорондох
«Мүнөөнэй Со-
юзан советскэ
эвэр Ханойн зон-
донхохондо. Со-
түүхэ, СССР-тэ
жалтагатайгаар бай-
ла дүү арадай
хани барисаан,
научно-техническа
мон болон ДРВ-дэ
хэй узуулдэг найн
ажыжы харуулан
нуудтай выставкэ-
сэ анхрал хан-
тай премьер-ми-
ни Донг нахчан
но хараа.

ПОЛЬШО

ХЭЛСЭЭН

В. Гомулка бо-
шевчэй толгойл-
тай партино-прави-
делациин болон
түрүүтэй СФРЮ-
н хоорондо тус-
гээ ахилээ.

МЭН VIII

БЭЛЭДХЭЛ

ГДР-эй партино-
делациини
да нахчан аяншал-
а, Германо-советскэ
эй бүлгэмэй VIII
мэдхэхэ асуудал-
дэ бүлгэмэй түбэй
мэдхэһэн дээрэ зүб-
хэ. Конгрессе ер-
эһэн 11—13-да
шиндхэбэри бата

ЕРЭХЭ ЖЭЛЭЙ фев- раль нарада Кремлин театрай урдалаар манай Бу- ряад драмын театр Москва ошохоһн. Энэ баяртай мэдээжэ.

Зал соо ехэ хүлөөтэй. Ар-
тистинууд ролынуудайнгаа
зан абарише улам тодоор
гаргажа, тэдэнэйнгээ үйлэе
оло дахин дабтаха юм. Сце-
нын хүдэлмэришэд, нухай
цугаан хууруудынь нүүхэ
байха забда олдогогүй хэ-
бэртэй. Декорацийн стано-
ууд болон элдэб зүйлэй ар-
ябта «модон бараа» өөдэ
нөөргөнэ зөөнэ, табина. Театр-
рай уран найханай хүтэлбэ-
рилээшэдэй, режиссернуудай
богонионууд «зүблөөн» та-
налбанагүй, мүн тэрэнэй
зүблөө заабаринууд зүжэгэй
геройнуудай нэрэ дээрэ эзэ-
мүүдгүй оозологдонэ. Элдэб
мүргэжэлтэй эдэ зоной ача-
лые адагдажа байхдаа —
торхоё холбожо, тэрэнээ
тонодохо уг зорилготой, эб
нэгэтэй зүгын бүлэгүүд бэ-
лэй. Гэбэшье эдэ нүхэдэй эб
ганса зорилго — оролдосото
ажалайнгаа «тоһон» хүлээ
дүһаажа, гартаа абхан зү-

КРЕМЛИН ТЕАТРАЙ ХҮШЭГЭ НЭЭХЭНЬ

жээгэйнгөө удха зорилгы бэ-
лэй шадабаряараа бада-
руулаха гэдэн гэжэ бэд даа.
Театрай директор Ц. А.
Балбаровтай уулзажа,
Москвагай Кремлин театр-
рай сценэ дээрэ ямар зүжэ-
гууды харуулаар бэлдэжэ
байнабта гэжэ асуубади.

— Унгэрэгшэ зундаа театр-
най Монголой Арадай Рес-
публикаар гастрольдо яба-
жа ерээ нааб даа. Гастро-
лимнай амжалтатай унгэр-
гэһиншэ мэдээжэ, — гээд, нү-
хэр Балбаров хөөрөөгөө
эхилээ. — Нахиаг Кремлин
театраа урдал ерэгжэ, ган-
сашье манай коллективы
бэшэ, харин бүхэ респуб-
ликийнай хүн зонийе бая-
суулаа гэжээ. Кремлин
театрай сценэ дээрэ манай
артистинууд арадайнгаа ис-
кусствын хөгжэлтэе, бэлдэ
шадабарингаа ургалты
гэршэлжэ, эхэхэн шалгалта

гарахань гэжээ. Москва
абаашагдахаар хараагда-
һан зүжэгүүдэй харалга үн-
гэрэгдэхэ гээбэл: К. Трене-
вой «Льбовый Яровой»,
Ц. Шагжинай «Хабарай
дүүн», В. Халматовай «Ба-
зарай бул», Д. Батожабайн
«Зүрхэнэй шарха», В. Шек-
спирэй «Хэдэр басага номго-
рилла» гэхэ мэтэ болоно.
Москвада унгэрэгдэхэ гас-
тролимнай КПСС-эй XXIII
съезддэ бэлдэ болгон зорюу-
лагдаха байна, — гэжэ дирек-
тор хөөрэнэ.

— Шэнэ сезонынтай ре-
пертуарта ямар шэнэ зүжэ-
гууд оруулагдаханай?

— Хибсхалһаа эхилээд,
мүнөө үе хүртээр буряад
арадай хөгжэлтын зам хар-
уулан уран зохёолш Ц.
Галановай олон акттай
«Жаргал» гэжэ зүжэжэ мүн
лэ партиин XXIII съезддэ
бэлдэ болгон табигдажа

эхилээ. Д. Батожабайн
«Зүрхэнэй шарха» байна
гээшэ ааб даа. Тиэхэдэ Мон-
голой Арадай Республикаар
ябахадаа, театраймнай уран
найханай зүблэл монгол зо-
хёолшо Чимэдын Ойдобой
«Далан худалша» гэжы
абаа хэн. Энэнь арадай аман
зохёолой аялаар найруула-
гдаһан юм. Энэ номирхолтой
зүжэжэ юм. Режиссер Б. Аю-
шин оршуулаа. Назар бэл-
дэжэ эхилхэбди. Гадна
В. Розовой «Түрүн үдэр»
гэжэ зүжэжэ табигдаха.

Имэл даа. Урда урдын-
хилһа энэ сезонын баян
«урасатай» байха гэжээ.
Хойшдоошье шэнэ шэнэ
зүжэгүүд олоор бэшэгдэхэ
адажа. Тигэбэл ажаалаха-
дамнайшье ургашатуй, ур-
матай байха хэн, — гээд, нү-
хэр Балбаров хөөрөөгөө
дүүргэнэ.
Ахалагша режиссер Ф. С.

Сахирова хэдэн асуудал-
тайгаар хандабади.

— Д. Батожабайн «Зүр-
хэнэй шарха» гэжэ зүжэжэ
мүнөө бэлдэжэ байнабди.
Хүдэлмэришэн ангийн ажла-
байдалда, ажал хүдэлмэри-
дэ зорюулагдаһан зохёол
юм. Гол геройн — Морхой
гэгшэ ажалайдалай орёо
зам гатална. Заводой хү-
дэлмэришэдэй эбтэй эстэй
бүлэ соо энэ хүн үнэн хир-
гэһаа олоно. Тус зүжэгтэ
композитор Д. Аюшев дүү-
нүдэе найруулжа байнхэй
«Зүрхэнэй шарха» олон тоо-
то харагшабье номирхуудын
баясуулха аабжа гэжэ най-
данабди. — гээд тэрэнэй
часыгаа харан: зай, зибар-
лагманай дүүрэг, баяр-
тай, — гээжэ. — Морхой, Мор-
хой эхилээ! — гээжэр зал
уригшаа ошобо. Ажальше
үргэлжэлбэ.

Б. ЖАНЧИПОВ.



Париждахи Ехэ бульварнуудай райондо нууһан нэгэ хүн: —
хохор намда юмэ үгэжэ хайртуй, — гээд гуйна. Гуйранша хүнийе
Ривлинн гүб гудамжадаше, Монпарнасай райондоше хаража бо-
лохо юм. Тэдэнэр юрэнхидөө шарманкаар гү, али гитарээр наададаг.
Тигэжэ наань, тэдэнийе полици гуйраншан хөгжүй, харин «артист-
нууд» гэжэ тоолодог. ТАСС-ай фотохронико.

ХИЛЫН СААНАБЛАА

Буданай компарти дээдэ сүүдтэ хэрэг баряа

ХАРТУМ, ноябрийн 19. (ТАСС).
Буданай Коммунист партиин Пенти-
ральна Комитет энэ партине хори-
хо гэдэн правительствын, учре-
дительно суглаанай нэгдэлтын кон-
ституцида харша байһан тухай-
дань дээдэ сүүдтэ хэрэг баряа.
Компартине коммунистинууд — уч-
редительно суглаанай депутатууд
сүүд дээрэ түлөөлхэ байна. Ком-
партине гэмнэһэн хэрэг ноябрийн
20-то хаража үзэгдэхэнь.
Конституци ба демократин
аһа гүрчмые правительствын зүг-
һөө эхлэһэн абадал бүрүүшаһан,
Коммунист партине умөөрһан де-
монстрацинууд нислэл хотогоо
гална, мүн Суданай ондошье
протестууд боложо байнхэй.

Шанга сохилто

НЬЮ-ЙОРК, ноябрийн 19.
(ТАСС). Урда Вьетнамай сүлөө-
лэһын армиин 500 шахуу сэрэг-
шэд Сайгонһоо 19 километртэ
байһан дайсанай далайн ябаган
сэргэй частыда үсгэлдэр гэгтэ
доголдо.

Интервентнууд ехэ гэмтэл үзэнэ

ХАНОН, ноябрийн 19. (ТАСС).
Ноябрийн тэнгээс урагша болоһон
хэсүү шанга байлдаануудай үедэ
Урда Вьетнамай сүлөөлэлтын арми
ба партизанууд американска сэр-
гүүдэе ехэ гэмтэл хортодо
орухулаа гэжэ ВНА агентство дам-
жуулаа. Энэ үе соо американска
3200 гаран солдат ба офицернууд
хүлөө буулгагдаа — эдэ шангээ
лэ американска үеэ жэлэй тү-
рүүшын 6 нара соо хоронхон бай-
гаа. Ноябрь нарын хоёр неделэ

соо болоһон байлдаануудай үедэ
сүлөөлэлтын армиин сэргээд
американска 14 самолёт буудажэ
унагаагаа, 39 танк ба бронемашин-
на шатаагаа, дайсанай сэрэгтэй
ондошье олон техникэ үгн хэв.
Ноябрийн 12-то Урда Вьетнамай
патриотууд Бауянтын райондо
(Тухауэнт провинци) хэдэ хэдэн
доголонууды гэгтэ хэв. Тэрэн-
һээ шалтагалай, американска
сэргүүд 2040 хүнөө алуулһан,
шархатууһан байна.

Индонезидэхэ байдал

ДЖАКАРТА, ноябрийн 19.
(ТАСС). Баруун Явадахи комму-
нист партине, тэрэнэй холбоотой
эмхинуудые талааха тухай захи-
ралта Баруун Явын сэргэй округ
командалагша генерал-майор
Ибрагим Ажи гаргаа гээд «Бери-
та юдха» газета мэдээсэбэ. Баруун
Явада Индонезийн Коммунист пар-
тин, мүн бусад түрүү үзэл бо-
лтой эмхинуудай ажал ябуулга
хэхые генерал-майор Ажи нарын

урда тээ сэг зуура хориһон юм.
Ороной бусадые районнууд
ауһан үзэлтэй хүнүүдэ мурдахэ
ябадал үргэлжэлһөөр. Унгэрэгшэ
недэдэй Чиличатай район дотор
(Центральна Ява) сэргэй ала-
гааршэ «Таралнадай фронт»-
гашууды — 900 тарианниче ба-
ригша хаалһан байгаа гэжэ устгалар
Бандунтын «Никраи Раката»
газета мэдээсэв. Хойто Суматрын
Ахма Бату тосхондо 113 халда-
шан баргжа хаагдһанхэй.

Худалаар гэмнэнэ

ВАШИНГТОН, ноябрийн 19.
(ТАСС). США-гай Коммунист пар-
тине умөөрэн хамгаалагша Джо-
аф Форер США-гай Коммунист
партине правительствын зүгһөө
гэмнэһэн бүхэ 23 пункты бу-
руушаатаа, сүүдэй хэрэгые жур-
мы үзэмжэдэ дамжуулангүй бо-
лдуулжа гэдэн дуралхал үсгэлдэр
Колумбия округтой федеральна
сүүдтэ оруудаа. Американска хуу-
лин үнэлбөөр, гэмнэһэн барим-
туудтай тодорхойгүй хаань,
сүлэй тигмэ шиндхэбэри гаргаха
архатэй юм.
Бурхадхалда прохогойбди. Юн-
дэ гэхэдэ, имэ эрилта конститу-
цида харша байна гэжэ США-гай
компарти олоно тунхаллан сонсо-
хоо хэн гэжэ Форер мэдүүлбэ.
Умөөрэн хамгаалагшын үнэн-
шөөр, үндэлэ баримтатой тайл-
барилда хэбэшье наа, тэрэнийнэ
сүлэй маргажээгэйтэй.
Энэ хэрэг журин үзэмжэдэ үг-
тэхэ болобо.

революцийн 50 жэлэй ойдо

Александрович Стариков
жэл соо башлажа, за-
мэ хууруу жүжгэдэ бүхн
нууһан хүн. Мүнөөшье
Зэдэн, Харин аймагуу-
динуудта энэ хүн тухай
ер дурдадаг.
Иш Агуучэ революцие
отойдоо үгтээ хэн. Хоёр
шэ тэмсэлэй хажуудар
үм миш гарангөө, бүч ба-
рантай зэргээд арад зо-
лөөгэй түлөө тэмсэлэн

АНГИЙН БАЙЛДААНАЙ ДҮЛЭН СООГУУР

1919 оной апрелин эхиндэ үдэр
бүнигүй балхын үлээжэ, гэгтэ хүй-
тэн сайан орожо, тала дэида мүл-
хэн хашарһаар хушагдашаба. Зүдэй
экин эрид лэ энэ хэн. Тээд сол
болохоодо дулаарха, хүн зонон до
соо сайд гэбэ. Ей нутагай ажа-
луугшад «байгаагийннайшье», хүн-
лэй засагшын хубилжа эхилээ,
нихэдээ юун боложо байнаб. ямар
гайхалтай юм! гэдэн саагуур наа-
гуур набир шэбэр гэгсэнэ.

Колчагай сэргэ Улаан сэргэтэ со-
хоулан, баруун зүгһөө Эрхүү тээ-
шэ дабшажа ябаба. Колчагай аха-
саг Боохон. Нухэдэшье — хаа
хаанагүй нэрэгүй дээрнээ, түлөө-
лгшэдэнь хаба хабаараа тэрхээ-
жэ ахилбэ. Ангарай аймагай засаг
түрын эхнэ баригша Соко Алса-

ханов Балшэрэй баян Николай
Амагаевта тушаалаа даалгаад,
өөрөө «амаралтада» ябаа хэн.
Би тинхэдэ Ей нутагта багша
байгааб. Нэгтэ үлгөөгүүр олон мо-
риной түбэрөөн дууджаа, нутаг-
ганамай Ангарай баруун тээшэ мо-
рин отряд орожо ерэб. Бургуули-
һаа ондоо нийтин байрын угы дээрэ
хүргүүлдэ отрядтай штаб
агособо. Яб гэмэ бэтэй нарин са-
гаан шарайтай хүн — энэ сэргэй
командир Новокосовон гэшэб гэ-
жэ хэлээд, засагай түлөөлгыше
олохые захирба. Тээд манашин
ямаршье түлөөлгшэ байхагүй.

— Тигээлэ наа та, багша, ман-
да туһалгалтуй.
Эхээр гайхалһынмэй мэдээ гү,
даа, аалар нэмбэ:

— Таанарһаа ондоо мэдэхэ, ойл-
гохо хүн энде угы.
— Биднэр Колчагые утгахаа
яаранабди. Арба найман мори
оложо угыт.
Имэ яаралтай, имэ дайшалхы
даабаритан аад лэ мори гуйжа
банхалһан, би ехээр гайхабаб. Мо-
ришдые олдоо хэн даа.
Удангүй Зэмэ станциин дэргэдэ
сүхарижа ябаһан Колчагай сэргэ-
гүүдэн түрүү частынуудай ба пар-
тизануудан хоорондоо шуната байл-
даан болоһон тухай мэдээн дууд-
лаа хэн. Хэдэн хонгоһоо Новокос-
оновой отряд дахин нутагаарнай
гэдэргэжэ бусан гараба. Угөөдэ-
рын улаантанай мурөөр колчако-
винууд орожо ерэб. Сагантан
орожо ерэнээр нутагаархынино то-
ножо, адуу малынь, хубсаха хү-

нарынёе булжажа ахилээ. Улаан са-
рагэй сохилто дор тэрхээдэ яба-
һан колчаковинууд зүдэрхын ху-
хубсаха хунарыншье наһалан,
үлэн шонодоо хараһандаа халдаха
ябаад хэн.
Имэ үймөөнэй боложо байхдаа
юун хуруули тухай шэбнэхэбди
даа. Би өөрөөнөө Балшэр нутагта
бусабди (мүнөөнэй Боохоной ай-
маг).
1920-дохон он хүрэхэ ерэбэ. Бал-
шэрэй хошрөөкомой эдэе хоолой
таһагы дагшаар худалтартижа
байнаб. Хошрөөкомой түрүүлэгшэ
Арсенией Федорович Филиппов ка-
бинет соогоо урижа асараад, нигэ-
жэ хэлбэбэ.
— Балшэр дээрэмнэй мүнөө хүр-
тэрөөр комсомолой организаци
угы. Тээд комсомолдо орохооо ба-

дэн. Совет засагай түлөө бүхы ша-
далаа, амн наһаашье үгэхөөр хү-
бүүд биш гү? Юуу гэжэ наһанай!
— Зүб даа. Бишье комсомол тухай
бодожэ ябааб.
Мини мүнөө нахадха. Балшэ-
рай түрүүшын комсомолой органи-
зацнда нутагай үгтэйшүүд — ар-
ба гаран хуурууд, засагад бэшүү-
тээ хэн. Тэдэнэй тоодо Павел Бу-
тоновые, Ксения Хазаркинае, Ека-
терина Долбановае, Петр Балда-
евае, Николай Тухоновые, Ники-
та Хилхановые наһанб. Бусадые
еңь мартажархөөб. Комсомолдо
срөгшодые гүрмнэй ёһоор батал-
хын тула тухай саарһан Ангарай

(Түгсэхэлын 4-дэхэ
нүүртэ)

